

Ting du bør vide om DJs sagsbehandling i ophavsretssager

DJ prioriterer sager om ophavsretskrænkelser højt

I løbet af et år vil DJ typisk have behandlet ca. 100 enkeltsager om krænkelse af medlemmers ophavsrettigheder.

Kontakt altid DJ, inden du rejser krav i en ophavsretssag. Det er vigtigt, at du får erfaringerne fra DJs jurister med fra starten. DJs jurister vil også kunne guide dig i brugen af standardskrivelsen, som kan hentes på www.journalistforbundet.dk.

Langt de fleste sager afsluttes positivt og uden domstolens indblanding, fordi forbundets jurister kan dokumentere, at medlemmet har retten på sin side, og at der er belæg for størrelsen af kravene på godtgørelse og/eller erstatning.

Ikke alle sager føres ved domstolene

Lykkes det ikke at få modparten til at acceptere kravene, vil DJ føre sagen videre for domstolene, hvis sagen er egnet til det. Denne vurdering vil DJs jurister som regel foretage allerede første gang, DJ inde over sagen som rådgiver, så strategien overfor modparten kan lægges derefter. Der er mange forhold, som spiller ind i denne vurdering, f.eks.

- Kan et negativt resultat skade øvrige medlemmer i DJ?
- Er det spild af medlemsressourcer, fordi der ikke er tilstrækkelig dokumentation for den indgåede aftale?
- Er modparten en privatperson, der er insolvent og må formodes ikke at kunne betale?
- Eller er der andre grunde til, at en dom ikke vil føre til et resultat, der kan tilfredsstille de(t) konkrete DJ medlem(mer) eller gøre principiel gavn?

Men selvom en sag ikke vurderes som egnet til domstolsprøvelse, vil DJ ved egne jurister forsøge at opnå et resultat udenfor domstolene, medmindre det vil skade øvrige medlemmer, eller det vil skade DJs troværdighed i ophavsretssager eller presse- og ytringsfriheden at rejse sagen. *Sager med en økonomisk værdi på under 1.500 kr. føres ikke.*

Vurdering af kravenes størrelse

Når DJ får en ophavsretssag til behandling, vil medlemmet som regel allerede selv have rejst krav overfor den pågældende overtræder. Og forhåbentlig allerede have modtaget rådgivning om kravets størrelse m.m. fra en af DJs jurister.

Gennem tiden er der udviklet nogle tommelfingerregler, der bruges som udgangspunkt for fastsættelse af kravets størrelse. Efter at kravet er regnet ud på denne måde, er der en række andre forhold, der skal tages højde for. Tommelfingerreglerne siger, at overtræderen skal betale det dobbelte af, hvad en freelance journalist (eller fotograf, tegner osv.) skulle have haft for en tilsvarende artikel (foto, tegning m.m.). Hvis ophavsmandens navn ikke er korrekt angivet, eller der er foretaget krænkende ændringer, eller stoffet er brugt i krænkende sammenhæng, ganges der som minimum op, så der bliver tale om det tredobbelte af den normale pris (vurderet ud fra diverse vejledende priser og vilkår).

Overtrædelser med profitformål eller andet egentligt kommercielt formål

Er overtræderen et kommercielt foretagende, og er krænkelsen sket med kommercielt formål, vil der normalt ikke være behov for at justere kravet i nedadgående retning.

Der kan imidlertid være grund til at justere i opadgående retning – især fordi kommerciel anvendelse normalt vil være en grov krænkelse af den journalistiske integritet.

Overtrædelser begået af private eller mindre foretagender

Når overtrædelserne er begået af privatpersoner eller mindre foretagender til formål, der ikke er egentlig kommercielle, bør kravets størrelse vurderes nøje. Der vil ofte være tale om mennesker, som ikke kender til ophavsret, og derfor ikke har været bevidste om overtrædelserne. Det vil også ofte volde vanskeligheder at inddrive et større erstatningsbeløb fra dem. Dernæst kan det skabe had til ophavsretten og risikere at skade DJ medlemmernes årelange indsats for at bevare og styrke ophavsretten, hvis erstatningskravet opfattes som helt urimeligt overfor små parter, der ikke har haft til hensigt at stjæle værdien af andres indsats. Det er erfaringen, at privatpersoner og små foreninger ikke gentager en krænkelse efter at være gjort opmærksom på reglerne. Mindre erstatningsbeløb og erklæringer, der erkender skyld m.m. vil derfor have en god præventiv virkning.

Overtrædelser begået med rent informativt formål

Når det handler om overtrædelser, der er foretaget som led i at informere om et emne eller som led i en debat, skal DJ også overveje, om overtrædelser af ophavsretten må træde til side af hensyn til presse- og ytringsfriheden. DJ påberåber sig disse hensyn på vegne af sine medlemmer, hvis de har begået lovovertrædelser for at sikre samlivsdebatten og pressens rolle i et demokratisk samfund. Derfor må DJ naturligvis være indstillet på at gøre det samme, når andre med samme formål har overtrådt ophavsretsloven.

Hvad gør DJ, når en dømt ikke betaler sin erstatning/godtgørelse?

DJs jurister går i fogedretten til første møde for derigennem at opnå betaling, etablering af en afdragsordning eller foretagelse af udlæg. Det skal bero på en konkret beslutning, hvis DJs jurister og advokater skal gå videre end dette. Det skyldes primært, at der af hensyn til forbundets øvrige medlemmer skal være balance mellem ressourceforbrug og udsigt til at opnå et resultat.

DJ deltager således normalt ikke i politifremstilling af dømte eller fogedforretninger i dømtens hjem, og DJ påtager sig heller ikke at realisere et foretaget udlæg (f.eks. at sælge en bil el. lign.).

Sager, hvor overtrædelserne er begået i udlandet

Af ressourcemæssige årsager fører DJ normalt ikke retssager i udlandet. Forbundet påtager sig dog gerne en dialog med en udenlandsk modpart og vil i øvrigt være behjælpelig med at tage kontakt til journalistforbundet i det pågældende land, der herefter ofte vil være indstillet på at hjælpe DJs medlemmer.

Ovenstående retningslinier er vedtaget af DJs hovedbestyrelse.